

Informacja pokontrolna nr 7/POWER/2022/2023/WM

1.	Podstawa prawna kontroli	Art. 22 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014–2020 (tekst jedn.: Dz. U. z 2020 r. poz. 818).
2.	Nazwa jednostki kontrolującej	Kancelaria Prezesa Rady Ministrów (KPRM) – Departament Społeczeństwa Obywatelskiego (DOB)
3.	Osoby uczestniczące w kontroli ze strony jednostki kontrolującej	Kontrolę przeprowadził Zespół kontrolujący (ZK) w składzie: 1. ██████████ – kierownik ZK, radca w Wydziale Procedur Kontrolnych (WPK) w DOB, 2. ██████████ – członek ZK, ekspertka w WPK w DOB.
4.	Termin kontroli	ZK przeprowadził wizytę monitoringową 23.03.2023 r. w godz.: 11:35 – 15:15 (3h 40 min).
5.	Rodzaj kontroli (systemowa, projektu, planowa, doraźna)	kontrola projektu - wizyta monitoringowa
6.	Nazwa jednostki kontrolowanej	Rządowe Centrum Legislacji (RCL/Beneficjent)
7.	Adres jednostki kontrolowanej	<ul style="list-style-type: none"> • adres siedziby jednostki kontrolowanej: ul. Krucza 36/ Wspólna 6, 00-522 Warszawa • adres, pod którym ZK przeprowadził wizytę monitoringową: Hotel Relaks, Trakt Lubelski 4, 05-408 Wola Ducka
8.	Nazwa i numer kontrolowanego projektu oraz numer Działania/Poddziałania, wartość projektu i sposób jego rozliczania (kwoty ryczałtowe/stawki jednostkowe/rzeczywiście poniesione wydatki), wartość wydatków zatwierdzonych do dnia kontroli	<p>Nazwa projektu: „Szkolenia i podręczniki dla legislatorów oraz dla organizacji pozarządowych i partnerów społecznych”</p> <p>Nr projektu: POWR.02.16.00-00-0157/21 (projekt pozakonkursowy)</p> <p>Priorytet: II „Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji”</p> <p>Działanie: 2.16 Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój (PO WER), pn. „Usprawnienie procesu stanowienia prawa”</p>

		<p>Całkowita wartość projektu: 1 668 129,60 zł</p> <p>Sposób rozliczania projektu: wydatki rzeczywiście poniesione; koszty pośrednie rozliczane ryczałtem na poziomie 20% kosztów bezpośrednich</p> <p>Wartość wydatków zatwierdzonych do dnia kontroli: 10 690,56 zł</p>
9.	Zakres wizyty monitoringowej	<p>ZK zweryfikował, czy:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) forma wsparcia jest zgodna z zatwierdzonym wnioskiem o dofinansowanie (WND) projektu, m.in. w zakresie: tematyki, terminów oraz sposobu realizacji wsparcia, 2) forma wsparcia jest zgodna z celem projektu oraz wpisuje się w cele szczegółowe PO WER, 3) liczba uczestników odpowiada założeniom opisanym we WND, 4) forma wsparcia jest zgodna z harmonogramem realizacji wsparcia, udostępnianym przez Beneficjenta na podstawie porozumienia o dofinansowanie, 5) pomieszczenia, w których realizowane są zadania merytoryczne oraz materiały udostępniane uczestnikom są dostosowane pod kątem potrzeb osób z niepełnosprawnościami zgodnie z „Wytycznymi w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami i zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2014-2020”, zwanymi dalej „Wytycznymi w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji”, 6) pomieszczenia, w których realizowane są zadania merytoryczne są oznakowane plakatami i/lub tablicami zawierającymi logotypy Unii Europejskiej i Funduszy Europejskich oraz nazwę Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, informującymi o współfinansowaniu projektu ze

		<p>środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego zgodnie z wymogami określonymi w porozumieniu o dofinansowanie,</p> <p>7) uczestnicy otrzymują materiały, które są oznakowane zgodnie z zasadami informowania i promowania projektów w ramach PO WER,</p> <p>8) sprzęt, wyposażenie oraz elementy infrastruktury zakupione w celu udzielania wsparcia są dostępne w miejscu realizacji usługi i są faktycznie wykorzystywane zgodnie z przeznaczeniem i właściwie oznakowane.</p> <p>W celu oceny jakości wsparcia świadczonego w projekcie przez Beneficjenta ZK przeprowadził anonimową ankietę z 14 uczestnikami szkolenia oraz rozmowę z 1 uczestniczką szkolenia (na prośbę uczestniczki).</p>
--	--	--

10. NAJWAŻNIEJSZE INFORMACJE O PROJEKCIE I WIZYTOWANEJ USŁUDZE

Działając na podstawie § 2 ust. 1 pkt 9 Porozumienia nr WER/KPRM/2015/1 z dnia 6.02.2015 r. w sprawie realizacji PO WER 2014-2020 (z późn. zm.), zawartego pomiędzy Ministrem Infrastruktury i Rozwoju a Szefem KPRM, oraz zgodnie z art. 22 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014–2020, **23.03.2023 r.**, DOB w KPRM, pełniący rolę Instytucji Pośredniczącej PO WER, przeprowadził wizytę monitoringową w projekcie nr POWR.02.16.00-00-0157/21.

Beneficjent realizuje projekt na podstawie Porozumienia o dofinansowanie projektu nr POWR.02.16.00-00-0157/21-00 (zwanego dalej Porozumieniem), zawartego 10.03.2022 r. pomiędzy Szefem KPRM a RCL.

11. OPIS STANU FAKTYCZNEGO, W TYM OGÓLNA OCENA REALIZOWANEJ FORMY WSPARCIA

I. Zgodność formy wsparcia z zatwierdzonym WND, m.in. w zakresie: tematyki, terminów oraz sposobu realizacji wsparcia

Beneficjent założył we WND, że zrealizuje w projekcie następujące Zadania:

- **Zadanie nr 1** pn. „Szkolenia dla legislatorów w zakresie przygotowania projektu aktu prawnego od strony technicznej i językowej”;
- **Zadanie nr 2** pn. „Szkolenia dla przedstawicieli organizacji pozarządowych i partnerów społecznych w zakresie procesu legislacyjnego”;

- **Zadanie nr 3** pn. „Wydanie i rozpowszechnienie podręcznika dla legislatorów dotyczącego technicznych i językowych zasad przygotowania projektów aktów prawnych”;
- **Zadanie nr 4** pn. „Wydanie i rozpowszechnienie podręcznika dla organizacji pozarządowych i partnerów społecznych, zawierającego opis dobrych praktyk legislacyjnych”.

ZK przeprowadził wizytę monitoringową w pierwszym z dwóch dni stacjonarnego szkolenia dla przedstawicieli organizacji pozarządowych i partnerów społecznych, zorganizowanego przez Beneficjenta w ramach Zadania nr 2, w terminie 23-24.03.2022 r.

Beneficjent przewidział we WND, że szkolenia w Zadaniu nr 2 obejmą następujące zagadnienia:

- 1) Rządowy proces legislacyjny: uzgodnienia, konsultacje publiczne i opiniowanie projektu dokumentu rządowego; Beneficjent zaplanował 10 szkoleń dla 20-osobowych grup z warsztatami i przewidział, że będą prowadzone przez doświadczonych legislatorów, którzy od wielu lat opracowują i opiniują projekty aktów prawnych.
- 2) Proces ustawodawczy w Sejmie, lobbying w procesie stanowienia prawa; Beneficjent zaplanował 10 szkoleń dla 20-osobowych grup z warsztatami i przewidział, że będą prowadzone przez doświadczonych legislatorów, znających proces legislacyjny w Sejmie i Senacie.
- 3) Warsztaty legislacyjne w zakresie technik legislacyjnych - zasady techniki prawodawczej; Beneficjent zaplanował 10 cykli szkoleń dwudniowych dla 20-osobowych grup i przewidział, że każdy warsztat będzie prowadzony przez dwóch doświadczonych legislatorów od wielu lat tworzących i opiniujących akty prawne.

Tematem szkolenia z 23.03.2023 r. był „Parlamentarny proces legislacyjny i zasady lobbyingu”. Przeprowadził je Pan ██████████ ██████████, główny legislator w Departamencie Prawa Społecznego i Infrastruktury. ZK potwierdził, że Beneficjent uwzględnił tego pracownika w części 4.3.2 WND, jako osobę, która przygotowuje i przeprowadzi szkolenia w Zadaniu nr 2.

Z WND wynika, że szkolenia w Zadaniu nr 2 będą realizowane od października 2022 r. do czerwca 2023 r. (Etap III - Przeprowadzenie pozostałych szkoleń). Powyższe oznacza, że Beneficjent zorganizował szkolenie zgodnie z założeniami harmonogramu realizacji projektu.

ZK stwierdza, że forma wsparcia była zgodna z WND, m.in. w zakresie: tematyki, terminów oraz sposobu realizacji wsparcia.

II. Zgodność formy wsparcia z celem projektu oraz celami szczegółowymi PO WER

Celem projektu jest poprawa jakości stanowionego prawa oraz usług publicznych świadczonych przez urzędy i podniesienie kompetencji przedstawicieli organizacji pozarządowych i partnerów społecznych mających wpływ na jakość stanowionego prawa.

Interwencja publiczna przewidziana w projekcie wspiera realizację pierwszego celu szczegółowego priorytetu inwestycyjnego 11i PO WER, pn. „Wzmocnienie potencjału podmiotów zaangażowanych w proces stanowienia prawa na szczeblu krajowym”.

Grupę docelową projektu stanowi 400 osób, które zostaną objęte szkoleniami w zakresie przygotowania projektu aktu prawnego od strony technicznej i językowej (legislatorzy) oraz procesu legislacyjnego (przedstawiciele organizacji pozarządowych i partnerów społecznych), w tym:

- 200 pracowników administracji publicznej (legislatorów); 180 z nich nabędzie kompetencje,
- 135 przedstawicieli organizacji pozarządowych; 122 z nich nabędzie kompetencje,
- 65 przedstawicieli partnerów społecznych; 58 z nich nabędzie kompetencje.

ZK stwierdza, że wsparcie polegające na organizacji szkolenia dla organizacji pozarządowych i partnerów społecznych było zgodne z celem projektu i wpisuje się w cel szczegółowy PO WER „Wzmocnienie potencjału podmiotów zaangażowanych w proces stanowienia prawa na szczeblu krajowym”.

III. Zgodność liczby uczestników wsparcia z założeniami WND

Beneficjent założył we WND, że w każdym szkoleniu w Zadaniu nr 2 weźmie udział 20 osób. Tymczasem podczas wizyty monitoringowej na sali szkoleniowej było obecnych 15 uczestników projektu. Kontrolujący skierowali do Beneficjenta prośbę o wyjaśnienie, z czego wynika ta rozbieżność.

30.03.2023 r. Beneficjent poinformował kontrolujących, że: „W szkoleniu 23 i 24 marca wstępnie było zgłoszone 24 osoby, ostatecznie potwierdziło 21 i tyle osób zgodnie z listą obecności brało udział w szkoleniu. Kiloro uczestników zgłaszało przed szkoleniem, że nie będą w stanie stawić się na czas i dojadą później. Lista obecności została przez nich uzupełniona. Wszyscy uczestnicy otrzymali wcześniej materiały szkoleniowe, co umożliwiło i zapoznanie się z omawianymi zagadnieniami i zaliczeniem bez przeszkód testu kompetencyjnego”.

Na potwierdzenie wyjaśnień Beneficjent przekazał listę obecności ze szkolenia, zawierającą 6 brakujących podpisów.

ZK akceptuje wyjaśnienia Beneficjenta i nie zgłasza uwag w tym zakresie.

IV. Zgodność formy wsparcia z harmonogramem realizacji wsparcia, udostępnianym przez Beneficjenta na podstawie Porozumienia o dofinansowanie

ZK ustalił, że Beneficjent nie posiada strony internetowej projektu. Informacje o szkoleniach zamieszcza na stronie RCL: <https://rcl.gov.pl/> w zakładce: Edukacja – Szkolenia PO WER.

ZK przeprowadził wizytę monitoringową w miejscu i czasie wskazanym przez Beneficjenta w szczegółowym harmonogramie realizacji projektu, zamieszczonym na tej stronie.

Kontrolujący stwierdzili, że harmonogram zawiera wszystkie obligatoryjne elementy określone w § 17 ust. 4 Porozumienia, tj. informację o rodzaju wsparcia oraz dokładną datę, godzinę i adres realizacji wsparcia.

ZK nie zgłasza uwag w tym zakresie.

V. Zgodność formy wsparcia z umową na realizację usługi (jeśli została zlecona)

Nie dotyczy.

23.03.2023 r. szkolenie prowadził trener zatrudniony w RCL na podstawie umowy o pracę, w ramach dodatku zadaniowego.

VI. Dostosowanie pomieszczeń, w których realizowane jest wsparcie i materiałów udostępnianych uczestnikom do „Wytycznych w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji”

W trakcie wizyty monitoringowej ZK potwierdził, że Hotel Relaks, zlokalizowany w Woli Duckiej 05-408 przy ul. Trakt Lubelski 4, jest wyposażony w toaletę dostosowaną do potrzeb osób z niepełnosprawnością ruchową. Wejście do hotelu jest bezprogowe. Przejścia, korytarze, przedsionki i inne ciągi komunikacyjne na partnerze budynku umożliwiają swobodne poruszanie się osobie z na wózku inwalidzkim.

Dodatkowo ZK skierował do Beneficjenta prośbę o potwierdzenie, jakie udogodnienia dla osób z niepełnosprawnością ruchową posiada Hotel Relaks w Woli Duckiej. 31.03.2023 r. Beneficjent wyjaśnił, że: „Hotel Relaks w Woli Duckiej ma salę konferencyjną, restaurację, część pokoi na parterze, wraz z ciągiem komunikacyjnym są one dostępne dla osób z niesprawnością. Z holu jest dostępna toaleta dla osób na wózku inwalidzkim, analogiczna toaleta i łazienka jest dostępna w jednym z pokoi”.

Prezentacja multimedialna pn. „PROCES USTAWODAWCZY W SEJMIE. Szkolenie dla przedstawicieli sektora pozarządowego” była wyświetlana za pomocą projektora i zgodnie z wyjaśnieniami przedstawiciela Beneficjenta, została udostępniona uczestnikom szkolenia na nośnikach USB. Powyższe pozwoli uczestnikom na dowolne powiększenie zawartych w niej treści. Prezentacja nie zawiera zapisów dyskryminujących jakąkolwiek grupę.

Miejsce realizacji szkolenia i materiały udostępnione uczestnikom, co do zasady, były zgodne z „Wytycznymi w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji”, w tym „Standardem dostępności dla polityki spójności 2014-2020” (załącznikiem nr 2 do ww. Wytycznych). Niemniej stwierdzono następujące uchybienie:

USTALENIE:

WAŻNE

➤ **Brak komfortu widzenia prezentacji**

Stoły na sali szkoleniowej były ustawione w literę „U”. W ocenie kontrolujących odległość pomiędzy ekranem projekcyjnym a ostatnimi miejscami siedzącymi na sali była na tyle duża,

że uczestnicy szkolenia, którzy zajmowali te miejsca, nie mogli bez wyężenia wzroku odczytać zamieszczonych na niej treści.

Kontrolujący stwierdzili również, że niektóre slajdy prezentacji multimedialnej pn. „PROCES USTAWODAWCZY W SEJMIE. Szkolenie dla przedstawicieli sektora pozarządowego”, wyświetlanej uczestnikom w trakcie wizyty, liczą aż 13 wierszy. Zamieszczone na nich treści zajmują prawie cały obszar slajdu. Tymczasem z załącznika nr 2 pn. „Standardy dostępności dla polityki spójności 2014-20” do „Wytycznych w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji” wynika, że ilość tekstu na slajdzie powinna być ograniczona do maksymalnie 4-6 wierszy.

Wpływ na słabą widoczność tekstu miał też kolor czcionki na prezentacji – co do zasady jasnoszary. Natomiast zgodnie ze „Standardami dostępności dla polityki spójności 2014-20” Beneficjent powinien zachować kontrast czcionki do tła.

W związku ze stwierdzonym uchybieniem ZK wyda zalecenie pokontrolne.

VII. Poprawność oznakowania pomieszczeń, w których realizowane są zadania merytoryczne

Z § 20 ust. 4 pkt 1 Porozumienia wynika, że Beneficjent jest zobowiązany do umieszczenia przynajmniej jednego plakatu o minimalnym rozmiarze A3 z informacjami na temat projektu, w tym z informacjami dotyczącymi wsparcia finansowego, w miejscu ogólnodostępnym i łatwo widocznym. Zgodnie z załącznikiem nr 12 do Porozumienia pn. „Obowiązki informacyjne Beneficjenta” plakat musi zawierać:

- nazwę beneficjenta,
- tytuł projektu,
- cel projektu (opcjonalnie),
- wysokość wkładu Unii Europejskiej w projekt (opcjonalnie),
- znak FE, barwy RP, znak UE oraz herb lub oficjalne logo promocyjne województwa (jeżeli beneficjent realizuje projekt finansowany przez program regionalny),
- adres portalu www.mapadotacji.gov.pl (opcjonalnie).

W trakcie wizyty monitoringowej kontrolujący potwierdzili, że Beneficjent ustawił w sali szkoleniowej dwa duże roll-up’y (na przodzie i na tyle sali), na których uwzględnił ww. informacje, w tym te, których zamieszczenie było opcjonalne.

ZK stwierdza, że pomieszczenia, w których Beneficjent realizuje zadania merytoryczne, są oznakowane zgodnie z zasadami informowania i promowania projektów w ramach PO WER.

VIII. Poprawność oznakowania materiałów przekazywanych uczestnikom

Z § 20 ust. 2 Porozumienia wynika, że wszystkie działania informacyjne i promocyjne Beneficjenta oraz każdy dokument, który jest podawany do wiadomości publicznej lub jest

wykorzystywany przez uczestników projektu, w tym wszelkie zaświadczenia o uczestnictwie lub inne certyfikaty, powinny zawierać informacje o otrzymaniu wsparcia z UE, w tym EFS oraz z PO WER za pomocą:

- 1) znaku FE z nazwą Programu;
- 2) barw Rzeczypospolitej Polskiej;
- 3) znaku UE z nazwą EFS.

ZK stwierdził, że Beneficjent zastosował oznaczenie graficzne na dokumentacji projektowej, przy czym:

- harmonogram szkolenia i lista obecności są oznaczone achromatycznie, ponieważ nie zawierają barw Rzeczypospolitej Polskiej,
- prezentacja ze szkolenia i notesy dla uczestników zawierają barwy Rzeczypospolitej Polskiej, a zestaw znaków jest pełnokolorowy.

Beneficjent oznaczył też graficznie roll-up'y, długopisy i pendrive'y dla uczestników.

ZK stwierdza, że Beneficjent przekazuje uczestnikom materiały, które są oznakowane zgodnie z zasadami informowania i promowania projektów w ramach PO WER.

IX. Poprawność oznakowania i wykorzystania sprzętu, wyposażenia oraz elementów infrastruktury zakupionych w celu udzielania wsparcia

Nie dotyczy.

Beneficjent nie przewidział we WND wydatków na zakup sprzętu, wyposażenia oraz elementów infrastruktury.

X. Anonimowe ankiety i rozmowa przeprowadzone z uczestnikami projektu

a) ankiety:

W trakcie wizyty monitoringowej, po przerwie na lunch, ZK zweryfikował jakość wsparcia świadczonego w projekcie za pomocą anonimowych ankiet, przeprowadzonych z 14 uczestnikami szkolenia (1 z 15 osób nie wróciła na szkolenie po lunchu). Kontrolujący skierowali do uczestników pytania zamknięte dotyczące:

- oceny szkolenia i metod szkoleniowych, w tym: zdobycia wiedzy w zakresie legislacji i procesu stanowienia prawa, spójności zakresu szkolenia z tematyką zajęć, dopasowania szkolenia do potrzeb uczestników, dopasowania metod szkolenia do potrzeb uczestników, przygotowania prowadzącego do szkolenia,
- oceny organizacji szkolenia, w tym: warunków szkolenia (sala, wyposażenie, oświetlenie), jakości materiałów szkoleniowych, jakości wyżywienia, dostępności architektonicznej obiektu, w którym realizowane jest szkolenie (dostosowania obiektu do potrzeb osób z niepełnosprawnościami) oraz dostosowania materiałów szkoleniowych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.

Uczestnicy udzielali odpowiedzi w skali od 1 do 5, gdzie: 1 – ocena negatywna/zdecydowanie się nie zgadzam, 2 – ocena raczej negatywna/raczej się nie zgadzam, 3 – nie mam zdania/ani dobrze ani źle, 4 – ocena raczej pozytywna/raczej się zgadzam, 5 – ocena pozytywna najlepsza/zdecydowanie się zgadzam.

Dodatkowo ankieta zawierała:

- 6 pytań zamkniętych dotyczących zapewnienia bezpłatnego: wyżywienia, zakwaterowania, materiałów szkoleniowych, dojazdu z Warszawy na szkolenie, oraz potwierdzenia spełnienia kryteriów grupy docelowej na szkolenie i wskazania płci, wymagających odpowiednio udzielenia odpowiedzi TAK/NIE, kobieta/mężczyzna;
- 2 pytania otwarte odnośnie: ewentualnych uwag/sugestii dotyczących szkolenia i źródeł dofinansowania wsparcia oraz
- 2 pytania mieszane dotyczące zapewnienia bezpłatnych materiałów biurowych (uczestnicy udzielali odpowiedzi TAK/NIE; jeżeli odpowiedzieli TAK, musieli wskazać, jakie materiały otrzymali) i zgłaszania szczególnych potrzeb związanych z udziałem w szkoleniu (np. transport osoby z niepełnosprawnością, tłumacz języka migowego, udział w szkoleniu opiekuna osoby zależnej; uczestnicy udzielali odpowiedzi TAK/NIE; jeżeli odpowiedzieli TAK, musieli wskazać, jakie potrzeby zgłaszali i potwierdzić, czy zostały uwzględnione).

W wyniku przeprowadzonych ankiet ZK stwierdził, że uczestnicy zdecydowanie pozytywnie lub raczej pozytywnie ocenili jakość szkolenia i metody szkoleniowe. Średnia ocen wahała się od 4,0 do 4,86.

Wszyscy uczestnicy wskazali, że Beneficjent zapewnił bezpłatne: wyżywienie, zakwaterowanie, materiały biurowe, materiały szkoleniowe i dojazd z Warszawy na szkolenie, przy czym jedna osoba korzystała z własnego transportu. Niemniej **żaden uczestnik nie potwierdził, że otrzymał teczkę**, której zakup Beneficjent przewidział w poz. 16 szczegółowego budżetu projektu we WND. Dlatego kontrolujący skierowali do Beneficjenta prośbę o wyjaśnienia. 30.03.2023 r. Beneficjent poinformował kontrolujących, że po przeprowadzeniu analizy kosztów zrezygnował z zakupu teczek. Ze względu na ochronę środowiska ograniczył materiały przekazywane uczestnikom w postaci drukowanej do bloku do notowania oraz ewentualnie kilku stron wydruków. Wskazał również, że z jego doświadczenia wynika, że teczki kartonowe z naklejką informacyjną (a tylko takie mógł kupić) są mało estetyczne, nietrwałe i nie pełnią potem istotnej funkcji promocyjnej. Zdecydował natomiast o zakupie „bardzo dobrych pamięci USB 3.0 o pojemności 32 GB”, z wyraźnym nadrukiem Funduszy Europejskich i PO WER, które będą długotrwale używane przez uczestników szkolenia. Beneficjent wskazał, że cena brutto za komplet (blok, długopis i pamięć USB) w ramach zakupu w 2022 r. wyniosła 18,56 zł, a w 2023 r. 19,93 zł, co oznacza, że jest mniejsza od limitu 24,00 zł określonego w budżecie projektu i uwzględnionego w „Zestawieniu standardu i cen rynkowych”, obejmującego także teczkę. Kontrolujący akceptują wyjaśnienia Beneficjenta odnośnie braku zakupu teczek.

Organizacja szkolenia również została wysoko oceniona. Średnia ocen warunków szkolenia (sala, wyposażenie, oświetlenie), jakości wyżywienia oraz jakości materiałów szkoleniowych¹ wyniosła pomiędzy 4,14 a 4,86.

Najgorzej uczestnicy ocenili aspekt:

- dostępności architektonicznej obiektu, w którym realizowane jest szkolenie – średnia ocen wyniosła 3,50;
- dostosowania materiałów szkoleniowych do potrzeb osób z niepełnosprawnością/niedowidzących – średnia ocen wyniosła 3,31.

W kontekście dostępności architektonicznej budynku, kontrolujący nie stwierdzili uchybień. Niemniej opisali uchybienie w zakresie braku komfortu widzenia prezentacji (patrz str. 6 i 7).

Na pytanie, czy istnieją aspekty merytoryczne lub organizacyjne szkolenia, które wymagają zmiany 8 osób zgłosiło następujące uwagi (patrz ustalenia poniżej):

1. „Prosiło się” aby była jedna dłuższa przerwa na 15 minut, spacer/bieg w zielonej części posesji. Kręgosłup przeciążony siedzeniem przez 8 godz.”;
2. „UKIERUNKOWANIE SZKOLENIA NA BARDZIEJ PRAKTYCZNY PUNKT WIDZENIA DLA DANEJ GRUPY UCZESTNIKÓW”;
3. „MIŁO BY BYŁO GDYBY SZKOLENIA SKUPIAŁY SIĘ NA ETAPACH LEGISLACJI NA KTÓRE MAMY WPŁYW”;
4. „Według mnie przydałoby się więcej pracy warsztatowej”;
5. „Więcej zajęć praktycznych - tworzymy akty wewnętrzne, które muszą być zgodne z aktami prawa powszechnie obowiązującego - mniej teorii”;
6. „Więcej interpretacji przepisów, mniej czytania slajdów”;
7. „większa interaktywność metod szkoleniowych”;
8. „Na pierwszym zjeździe duża dynamika prezentowania programu zajęć - jako osoba z niewielką wiedzą nie za wszystkim nadążałem”.

W kontekście uwagi nr 1, zgodnie z informacjami zamieszczonymi w harmonogramie szkolenia zorganizowanego w dniach 23-24.03.2023 r. w każdym dniu szkoleniowym Beneficjent zapewnił po dwie przerwy kawowe trwające po 15 minut i po jednej przerwie na lunch, trwającej odpowiednio po 25 i 30 minut. W ocenie kontrolujących uczestnicy szkoleń mogli dowolnie wykorzystać ten czas, w tym na bieg lub spacer.

W kwestii uwag nr 4 -7 ZK stwierdził uchybienia, które opisał w dalszej części informacji pokontrolnej (str. 11-13).

---

¹ Oceniając jakość materiałów szkoleniowych jeden z ankietowanych wskazał dwie wartości, tj. 4 i 5; do wyliczenia średniej oceny kontrolujący wykorzystali niższą ocenę.

Kontrolujący ustalili, że uwaga nr 8 nie dotyczy szkolenia organizowanego w dniach 23-24.03.2023 r. W ramach Zadania nr 2 uczestnicy biorą udział w trzech dwudniowych szkoleniach. Z danych zamieszczonych w SL2014 wynika, że wszystkie osoby, które uczestniczyły w szkoleniu objętym wizytą monitoringową, rozpoczęły wsparcie 16.03.2023 r. Na podstawie szczegółowego harmonogramu wsparcia kontrolujący ustalili, że w dniach 16-17.03.2023 r. Beneficjent prowadził dwudniowe szkolenie „Rządowy proces legislacyjny”, które było pierwszym zjazdem dla tej grupy osób. W związku z faktem, że przedmiotem wizyty monitoringowej było wsparcie świadczone 23.04.2024 r., kontrolujący nie odniosą się do uwagi nr 8.

Wszyscy uczestnicy potwierdzili, że spełniają kryteria grupy docelowej, tj. są przedstawicielami organizacji pozarządowych lub partnerów społecznych.

Jeden z uczestników szkolenia potwierdził, że zgłaszał szczególne potrzeby dotyczące udziału we wsparciu, które zostały uwzględniane przez Beneficjenta („Uwzględniono potrzeby żywienia bezglutenowego oraz wyższą temperaturę posiłków oraz dobrego oświetlenia”).

Również Beneficjent został zobowiązany do potwierdzenia, czy uczestnicy szkolenia zgłaszali szczególne potrzeby związane z udziałem we wsparciu, a jeżeli tak, to czy były uwzględnione przy realizacji szkolenia. 30.03.2023 r. Beneficjent wyjaśnił, że jedna osoba poprosiła o dietę wegetariańską, a jedna o dietę bezglutenową. Życzenia uczestników projektu zostały zgodnie z umową przekazane do hotelu i zrealizowane. Beneficjent potwierdził również, że „na kilka dni przed rozpoczęciem szkolenia uczestnicy otrzymują drogą mejlową zaproszenie z podaniem szczegółów organizacyjnych (adres hotelu, miejsce i godzina odjazdu) oraz pytaniem o dodatkowe wymagania, w tym dotyczące żywienia. Życzenia te są potem przekazywane przez nas drogą mejlową do hotelu. Hotel zgodnie z umową przesyła na 3 dni przed szkoleniem po akceptacji przez RCL jadłospis, obejmujący potrawy zwykłe oraz osobno potrawy wegetariańskie i bezglutenowe. Wymagania dot. specjalnej diety (np. lekkostrawnej) są uzgadniane z hotelem telefonicznie lub mejlowo w trybie roboczym. Niezależnie od tego pracownik RCL kontaktuje się telefonicznie zarówno z organizacją zgłaszającą uczestnika, jak i z każdym uczestnikiem, i otrzymuje w tym trybie informacje o dodatkowych potrzebach. W 2022 r. w szkoleniach brały udział osoby niewidome, które na swoje życzenie otrzymały wcześniej materiały dydaktyczne. Jedna z tych osób otrzymała wsparcie asystenta”.

W wyniku przeprowadzonych ankiet i obserwacji kontrolujący stwierdzili następujące uchybienia:

USTALENIE:

ISTOTNE

- **Brak uwzględnienia w prezentacji ze szkolenia informacji o tym, w jaki sposób organizacje pozarządowe i partnerzy społeczni mogą uczestniczyć w procesie ustawodawczym**

W trakcie wizyty monitoringowej prowadzący korzystał z prezentacji multimedialnej „PROCES USTAWODAWCZY W SEJMIE. Szkolenie dla przedstawicieli sektora pozarządowego”, obejmującej zagadnienia dotyczące: inicjatywy ustawodawczej, procedury ustawodawczej, zasad dyskontynuacji prac parlamentarnych i „trybów odrębnych”.

Choć zamieszczone w niej informacje są bardzo szczegółowe, w żadnej części prezentacji Beneficjent nie opisał, w jaki sposób organizacje pozarządowe i partnerzy społeczni mogą realnie kształtować proces ustawodawczy. Potwierdzają to dwie uwagi zgłoszone w ramach anonimowej ankiety: „MIŁO BY BYŁO GDYBY SZKOLENIA SKUPIAŁY SIĘ NA ETAPACH LEGISLACJI NA KTÓRE MAMY WPŁYW” oraz „UKIERUNKOWANIE SZKOLENIA NA BARDZIEJ PRAKTYCZNY PUNKT WIDZENIA DLA DANEJ GRUPY UCZESTNIKÓW”.

Na przykład, z prezentacji wynika, że prawo inicjatywy ustawodawczej przysługuje: posłom, Senatowi, Prezydentowi, Radzie Ministrów i grupie co najmniej 100 000 obywateli mających prawo wybierania do Sejmu. Przywołany katalog podmiotów nie wskazuje wprost na możliwość skorzystania z tego prawa przez przedstawicieli organizacji pozarządowych i partnerów społecznych. Mając na uwadze odbiorców wsparcia, celowe było uwzględnienie w prezentacji informacji o tym, że przedstawiciele organizacji pozarządowych i partnerów społecznych mogą skorzystać z inicjatywy ustawodawczej np. poprzez zawiązanie komitetu inicjatywy ustawodawczej i dążenie do zdobycia 100 tys. podpisów w sprawie poparcia proponowanego projektu ustawy.

Tymczasem w żadnej części prezentacji w jakikolwiek sposób nie odniesiono się do odbiorców wsparcia.

W związku ze stwierdzonym uchybieniem ZK wyda zalecenie pokontrolne.

USTALENIE:

ISTOTNE

➤ **Brak warsztatowych i interaktywnych elementów szkolenia**

Zgodnie z WND szkolenia obejmujące zagadnienie „Proces ustawodawczy w Sejmie, lobbying w procesie stanowienia prawa” będą połączone „z warsztatami”.

ZK stwierdził, że w czasie trwania wizyty monitoringowej prowadzący skupił się na przekazywaniu uczestnikom wiedzy teoretycznej ze slajdów, niemniej nie zaprosił uczestników do ćwiczeń. Co więcej, autorami pytań, jakie pojawiły się w trakcie szkolenia byli wyłącznie uczestnicy. Potwierdzają to uwagi zgłoszone przez uczestników w anonimowej ankiecie:

1. "Według mnie przydałoby się więcej pracy warsztatowej";
2. "Więcej zajęć praktycznych - tworzymy akty wewnętrzne, które muszą być zgodne z aktami prawa powszechnie obowiązującego - mniej teorii";
3. "Więcej interpretacji przepisów, mniej czytania slajdów";
4. "większa interaktywność metod szkoleniowych".

W związku ze stwierdzonym uchybieniem ZK wyda zalecenie pokontrolne.

USTALENIE:

ISTOTNE

- **Brak dostatecznej wiedzy uczestników projektu na temat dofinansowania szkolenia ze środków PO WER w ramach EFS**

W anonimowej ankiecie dla uczestników szkolenia ZK zamieścić prośbę o wskazanie, z jakich środków finansowane jest szkolenie, w tym z jakiego funduszu i programu operacyjnego.

5 z 14 ankietowanych (35,71%) odpowiedziało prawidłowo, że szkolenie było dofinansowane ze środków EFS w ramach PO WER. Odpowiedzi pozostałych uczestników były błędne lub niepełne:

- 6 osób uwzględniło w odpowiedzi prawidłową nazwę programu operacyjnego, nie określając nazwy funduszu lub wskazując jego nieprawidłową nazwę,
- 2 osoby wskazały prawidłową nazwę funduszu, jednak nie określiły lub wskazały nieprawidłową nazwę programu,
- 1 osoba nie wskazała ani prawidłowej nazwy funduszu ani prawidłowej nazwy programu.

Część uczestników nie posiadała pełnej wiedzy na temat źródeł dofinansowania wsparcia, pomimo, że Beneficjent należycie oznakował: miejsce realizacji wsparcia (2 roll-up'y), prezentację ze szkolenia, listę obecności i program zajęć oraz materiały szkoleniowe i biurowe.

W związku brakiem dostatecznej wiedzy na temat źródeł dofinansowania projektu, ZK wyda zalecenie pokontrolne.

a) rozmowa z uczestniczką projektu:

W trakcie wizyty monitoringowej ZK przeprowadził rozmowę z jedną uczestniczką projektu, która przekazała kontrolującemu dodatkową uwagę, jakiej nie opisała w ankiecie. Uczestniczka podkreśliła, że jest osobą wykazującą dużą dbałość o środowisko, wdrażającą zasadę zrównoważonego rozwoju. Zwróciła uwagę, że woda przygotowana dla uczestników wsparcia w sali szkoleniowej była opakowana w plastikowe butelki.

W ramach **dobrej praktyki** kontrolujący zalecają Beneficjentowi kontakt z wykonawcą usługi w sprawie możliwości zastosowania innych, bardziej ekologicznych opakowań na wodę, np. szklanych butelek.

XI. Ogólna ocena realizowanej formy wsparcia.

ZK potwierdza, że 23.03.2023 r. Beneficjent zrealizował szkolenie dla przedstawicieli organizacji pozarządowych i partnerów społecznych, co do zasady, w sposób zgodny z założeniami określonymi w Porozumieniu.

XII. ZALECENIA POKONTROLNE:

➤ **Brak komfortu widzenia prezentacji**

ZK obliguje Beneficjenta to zaproponowania i wdrożenia rozwiązań, które zwiększą uczestnikom komfort widzenia prezentacji wyświetlanych podczas szkoleń.

➤ **Brak uwzględnienia w prezentacji ze szkolenia informacji o tym, w jaki sposób organizacje pozarządowe i partnerzy społeczni mogą uczestniczyć w procesie ustawodawczym**

ZK obliguje Beneficjenta do uzupełnienia prezentacji ze szkolenia pn. „Parlamentarny proces legislacyjny i zasady lobbingu” w zakresie informacji dotyczących możliwości udziału organizacji pozarządowych i partnerów społecznych w poszczególnych etapach tego procesu ustawodawczego i jej przekazania kontrolującym.

➤ **Brak warsztatowych i interaktywnych elementów szkolenia**

ZK obliguje Beneficjenta do wprowadzenia do szkoleń dla przedstawicieli organizacji pozarządowych i partnerów społecznych elementów warsztatowych oraz zapewnienia interaktywności pomiędzy prowadzącymi szkolenia a uczestnikami.

➤ **Brak dostatecznej wiedzy uczestników projektu na temat dofinansowania szkolenia ze środków PO WER w ramach EFS**

ZK obliguje Beneficjenta do przedstawienia i wdrożenia rozwiązań, które zwiększą wiedzę uczestników na temat źródeł dofinansowania szkoleń.

Termin na przekazanie informacji o wdrożeniu zaleceń pokontrolnych: 14 dni od dnia otrzymania ostatecznej informacji pokontrolnej.

Pouczenie:

Zgodnie z art. 25 ust. 2, 3 i 6 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014–2020 mają Państwo prawo do zgłoszenia, w terminie 14 dni od dnia otrzymania Informacji pokontrolnej, umotywowanych pisemnych zastrzeżeń do tej Informacji.

Przed upływem terminu zgłoszenia zastrzeżeń, mogą Państwo wnioskować o jego przedłużenie na czas oznaczony.

Zgłoszone przez Państwa zastrzeżenia będą mogły zostać w każdym czasie wycofane. Zastrzeżenia, które zostały wycofane, pozostawia się bez rozpatrzenia.

Podpisy członków Zespołu kontrolującego:

 .....

(podpis kierownika Zespołu kontrolującego)

.....
(podpis członka Zespołu kontrolującego)

Akceptowane i zatwierdzone przez:

**Kancelaria Prezesa Rady Ministrów
Departament Społeczeństwa Obywatelskiego
Zastępca Dyrektora**

20.04.2023r

.....
(data i podpis osoby akceptującej i zatwierdzającej Informację pokontrolną)

Department of Psychology
University of Toronto

James M. Smith